

Interparlamentariska unionen (IPU)

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas verksamheten inom Interparlamentariska unionen (IPU) och redogörelsen för den svenska IPU-delegationens arbete under 2013.

Utskottet föreslår att redogörelsen läggs till handlingarna.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning	4
Bakgrund	4
Redogörelsens huvudsakliga innehåll	5
Utskottets överväganden	6
Interparlamentariska unionen	6
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	8
Redogörelsen	8

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Riksdagsstyrelsens redogörelse till riksdagen 2013/14:RS4

Riksdagen lägger redogörelse 2013/14:RS4 till handlingarna.

Stockholm den 13 mars 2014

På utrikesutskottets vägnar

Sofia Arkelsten

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Sofia Arkelsten (M), Christian Holm (M), Tommy Waidelich (S), Mats Johansson (M), Carin Runeson (S), Fredrik Malm (FP), Olle Thorell (S), Kerstin Lundgren (C), Christer Winbäck (FP), Bodil Ceballos (MP), Désirée Pethrus (KD), Julia Kronlid (SD), Hans Linde (V), Désirée Liljevall (S), Krister Örnfjäder (S) och Anti Avsan (M).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Enligt riksdagsordningen (1 kap. 5 § andra stycket) beslutar riksdagsstyrelsen i ärenden av större vikt som rör riksdagens internationella kontakter. Enligt 10 § lagen (2011:745) med instruktion för Riksdagsförvaltningen beslutar styrelsen om framställningar och redogörelser till riksdagen.

Ordförandena för IPU-delegationen respektive PA-UfM-delegationen framförde i en skrivelse till riksdagsstyrelsen den 8 april 2011 (dnr 049-2548-2010/11) önskemål om att den årliga redogörelsen för delegationernas verksamhet ska lämnas till kammaren i stället för som i dag till riksdagsstyrelsen i syfte att ytterligare synliggöra verksamheten. I utredningen om riksdagens internationella verksamhet (RivUt, 2010/11:URF1) framförs att det är angeläget att det internationella engagemanget i högre grad integreras med riksdagens övriga verksamhet. Debatt i kammaren ger ledamöterna möjlighet att sprida kunskap och information mellan ledamöterna och till allmänheten. Riksdagsstyrelsen beslutade 2012 och 2013 att överlämna redogörelserna för 2011 och 2012 års verksamhet i delegationen till IPU respektive till PA-UfM till riksdagen. Ärendena bereddes av utrikesutskottet, och en kammardebatt hölls. I översynen av riksdagsordningen (2012/13:URF3) föreslås att denna försöksverksamhet ska fortsätta eftersom den kan ge underlag för fortsatta överväganden.

Riksdagsstyrelsen beslutade mot denna bakgrund att överlämna redogörelsen för verksamheten för 2013 från riksdagens delegation till Interparlamentariska unionen (IPU) till riksdagen.

I detta betänkande behandlas redogörelsen för verksamheten inom IPU och den svenska IPU-delegationens arbete under 2013.

Bakgrund

IPU är en internationell organisation som grundades 1889 i syfte att arbeta för fred och mellanfolkligt samarbete. Organisationen, som har sitt säte i Genève, har för närvarande 163 nationella parlament som medlemmar. IPU ska fungera som ett forum för dialog och personliga kontakter mellan representanter från parlament världen över, och ska därigenom verka för de parlamentariska institutionernas utveckling. Att hjälpa till med att bygga upp demokratiska funktioner och fungerande parlament är en grundläggande del av IPU:s verksamhet.

Organisationen kan inte fatta några beslut som är bindande för dess medlemsländer eller deras parlament. IPU verkar i stället genom att lägga fram konkreta förslag och anta resolutioner i de huvudämnen som debatteras vid varje församling. IPU har genom åren närmast sig FN och har sedan

2002 observatörsstatus i FN:s generalförsamling. IPU bedriver en omfattande biståndsverksamhet i frågor som representativ demokrati, mänskliga rättigheter, jämställdhet och kvinnors deltagande i politiken. Man värnar även parlamentarikers mänskliga rättigheter och främjar internationell säkerhet och hållbar utveckling.

Redogörelsens huvudsakliga innehåll

I redogörelsen behandlas verksamheten under 2013 för riksdagens parlamentariska delegation till Interparlamentariska unionen (IPU).

Riksdagens permanenta IPU-delegation består sedan valet 2010 av fem ledamöter som samtliga är invalda i IPU:s kommittéer: ordförande Anti Avsan (M), medlem av IPU:s parlamentariska styrgrupp för WTO-frågor, förste vice ordförande Krister Örnfjäder (S), fram till hösten 2013 medlem av IPU:s styrelse samt ordförande för finanskommittén, andre vice ordförande Ulrika Karlsson (M), medlem av kommittén för främjande av respekten för internationell humanitär rätt och den koordinerande kommittén för kvinnliga parlamentariker, Monica Green (S), vice ordförande för kommittén för Mellanösternfrågor och Ulf Nilsson (FP), medlem av kommittén för parlamentarikers mänskliga rättigheter.

Under 2013 hade delegationen flera delegationsmöten. I januari besökte IPU:s generalsekreterare Anders B. Johnsson Stockholm och i februari bjöd IPU-delegationen in till ett seminarium om användandet av sociala medier där ambassadör Olof Ehrenkrona medverkade.

Det huvudsakliga arbetet inom IPU och för den svenska delegationen utfördes under och i anslutning till de två årliga församlingsmötena. Vårens församling ägde rum i Quito, Ecuador, där den svenska delegationen deltog under ledning av tredje vice talman Jan Ertsborn (FP). Hållbar utveckling och framtågandet av FN:s nya millenniemål, sociala medier och yttrandefrihet, rättvis handel och innovativa finansmekanismer var frågor som stod i fokus. Vid höstförsamlingen i Genève diskuterades den humanitära situationen i Syrien och dess konsekvenser för närområdet. Därtill fördes samtal om bl.a. situationen för flyktingbarn och parlamentets roll i arbetet mot en kärnvapenfri värld.

Utskottets överväganden

Interparlamentariska unionen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen lägger redogörelse 2013/14:RS4 till handlingarna. Utskottet välkomnar redogörelsen om IPU-delegationens verksamhet under 2013 och det arbete som har bedrivits under året.

Utskottet välkomnar riksdagsstyrelsens redogörelse om IPU-delegationens verksamhet under 2013 och det arbete som har bedrivits under året. Den svenska delegationen har aktivt deltagit i IPU:s internationella möten och stod under året även värd för den nordiska IPU-kretsens förberedande möten.

Utskottet vill betona vikten av interparlamentariskt samarbete och det ömsesidiga utbyte som ofta följer av detta. Ledamöternas aktiva deltagande skapar förutsättningar för ökad internationell förståelse och skapar också goda möjligheter att förmedla svenska synsätt och perspektiv. Som framgår av strategin om riksdagens internationella kontaktverksamhet som antagits av riksdagsstyrelsen, bör det främsta målet för en sådan verksamhet vara att verka för demokrati och mänskliga rättigheter och att arbeta för att stärka parlamentens roll.

Utskottet noterar att bistånd för att bygga upp demokratiska funktioner och fungerande parlament är en ständigt växande del av IPU:s verksamhet. Då IPU välkomnar medlemmar med olika former av statskick, och består av länder både med och utan demokratiskt valda parlament, är det naturligt att främjandet av demokratisk utveckling är centralt i organisationens interna och externa arbete. IPU har genom sin mångfald av medlemmar dessutom unika möjligheter att sprida förståelse för demokratiska värderingar och demokratiskt styrelseskick. Utskottet välkomnar därför IPU:s demokratifrämjande arbete under 2013, inte minst dess fokus på de länder på olika håll i världen som nu står inför stora utmaningar vid uppbyggnaden av sina rättsstatsfunktioner.

Utskottet anser att IPU:s svenska delegation genom sitt arbete har bidragit till att uppfylla de ovan beskrivna målen för den internationella kontaktverksamheten. Delegationen bör även i fortsättningen arbeta med dessa kärnvärden och fortsatt främja frågor som rör arbetet för en rättvis och hållbar global utveckling och globala miljö- och klimatfrågor.

Utskottet vill även framhålla IPU:s viktiga roll för att främja kvinnors rättigheter och deltagande, och välkomnar de insatser som den svenska delegationen har gjort under 2013 för att uppmärksamma dessa frågor.

Utskottet noterar att Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) har lämnat bidrag till IPU:s arbete under en treårsperiod, med start 2011. Denna period upphörde vid utgången av 2013 och bidrag för en ny period är för närvarande under beredning. Anslagen inom utgiftsområde 7 behandlades senast i utskottets betänkande 2013/14:UU2 Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd.

I redogörelsen framhålls att Sveriges engagemang i IPU har ökat i och med att samtliga svenska ledamöter har valts in och arbetar i IPU:s olika kommittéer och arbetsgrupper. Utskottet ser positivt på den svenska delegationens deltagande i tongivande forum och uppmuntrar delegationen att fortsätta sitt aktiva arbete för svenskt inflytande.

Utskottet föreslår att redogörelsen läggs till handlingarna.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Redogörelsen

Redogörelse 2013/14:RS4 Redogörelse för verksamheten inom Interparlamentariska unionen (IPU) och den svenska delegationens arbete under 2013.